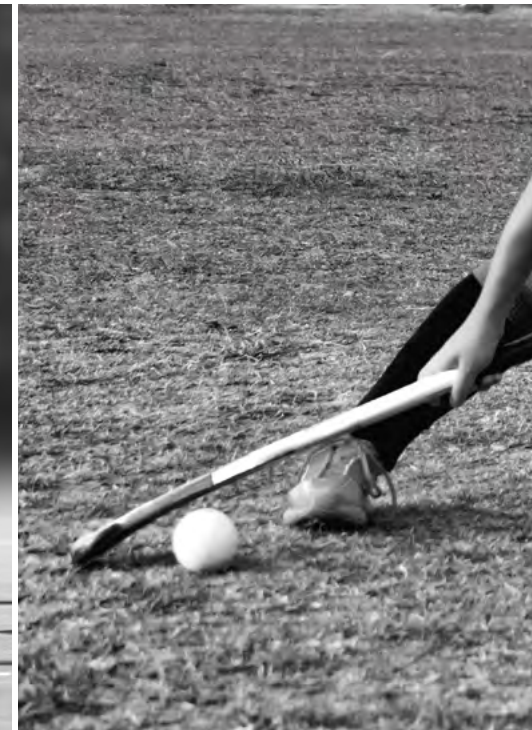

Integriteitsrisico's [⚡] bij sportclubs

**SIGNAAL &
INTERVENTIEKAART**

Naar
Intro →

SIGNAAL & INTERVENTIEKAART

INTRO

Een nieuwe sponsor. Welk doel heeft hij voor ogen?

1 op de 3 Nederlandse gemeenten kampt ermee: criminele weldoeners, oftewel knuffelcriminelen. Het zijn vaak (voormalig) criminelen die hopen leuk gevonden te worden door geld te geven. Zo bevorderen ze de loyaliteit en zwijgzaamheid van de buurt en vinden ze een ingang om kwetsbare mensen te werven voor werk in de onderwereld.

Knuffelcriminelen hebben een grote voorkeur voor het sponsoren van sportclubs. Vooral voetbalclubs zijn populair. Vaak hebben ze grote aantrekkingskracht op de jeugd.

Je gaat het pas zien als je het doorhebt (Cruijff)

Als je door hebt hoe ze te werk gaan, ga je knuffelcriminelen herkennen en kun je ze weren uit de club. Deze signaal- en interventie kaart kan daarbij helpen.

Criminelen zoeken altijd de weg van de minste weerstand. Daarom is de eerste vraag die we in deze signaal- en interventiekaart stellen: **Hoe kwetsbaar is de club?** Met behulp van checklists breng je achtereenvolgens de kwetsbaarheid (stap 1), integriteitsrisico's (stap 2) en mate/wijze van criminele betrokkenheid (stap 3) in kaart. Per stap wordt ook direct een handelingsperspectief gegeven om de sportclub weerbaarder te maken, danwel criminele inmenging te stoppen.

Gebruik de **resume-pagina (pag 10)** om een totaaloverzicht van je bevindingen en actiepunten te maken.

Samen maken we sportclubs sterk en weerbaar!

HOE KWETSBAAR IS DE SPORTCLUB? *Vink de checkboxes aan die van toepassing zijn*

STRUCTUUR

- Bestuurslid of -leden zijn niet van onbesproken gedrag
- Het kennisniveau van bestuursleden is onder de maat
- Er is sprake van afwisselende bestuursleden
- Er is een tekort aan vrijwilligers en medewerkers
- Er is onrust binnen het bestuur
- De club heeft een stichting
- Er zijn (in)formele financiers of bestuurders, medewerkers en/of vrijwilligers met dubieuze geldstromen
- De organisatiestructuur is niet transparant
- Het bestuur heeft geen controle over de hoofd- en nevenactiviteiten

OMGEVING

- De club ligt aan de rand van het dorp of de wijk
- De club ligt in een probleemwijk

CULTUUR

- Er is zwakke controle op de integriteit van de commissie- en bestuursleden
- Er zijn integriteitsproblemen (drugs, geweld, fout geld, gokken, vuurwerk)
- Er is een hoog ambitieniveau voor het eerste elftal (met weinig eigen jeugd)
- Er is weinig of afnemende betrokkenheid van leden

Aantekeningen

FINANCIËN

- De club heeft één of twee grote geldschieters en weinig kleine sponsors
- De gezonde financiën zijn zeer afhankelijk van sponsors (ipv contributie).
- De club wordt in verband gebracht met dubieuze (contante) geldstromen
- De club houdt geen strakke (financiële) administratie en boekhouding bij
- De club heeft financiële zorgen
- De club heeft schulden

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

Checkbox score indicatie

- < 5 De zaken lijken redelijk tot goed op orde.
- 6-9 Er is een matige tot geringe kwetsbaarheid. Houd ontwikkelingen in de club goed in de gaten en ga op pagina 3 na wat je kunt doen om de club (verder) te versterken.
- > 10 De club is kwetsbaar! Hiernaast zie je hoe de club gezamenlijk versterkt kan worden.
- Ga aanluitend bij Stap 2 na of er integriteitsproblemen spelen binnen de club.

DE CLUB VERSTERKEN DOEN WE SAMEN *Vink checkboxes aan van maatregelen die zijn genomen.*

VORM EEN COALITIE: NEEM SAMEN KWETSBAARHEDEN WEG EN ONDERSTEUN DE CLUB

Preventieve maatregelen

De club aan zet:

Bevorder de financiële integriteit en maak deze bespreekbaar!

Zorg voor transparantie in de financiën en maak deze beheersbaar (werk met een begroting).

Werk volgens het vier ogen principe: minimaal twee personen houden toezicht en controle op geldstromen.

Accepteer sponsor- en donatiegelden alleen giraal.

Factureer alle betalingen van sponsors en donateurs en sla deze op in een overzicht. Doe dit ook bij betalingen in natura.

Vraag een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) op bij aanstelling van bestuursleden (voorzitter, penningmeester, secretaris).

Bouw waarborgen in de statuten. Sponsors mogen nooit invloed hebben op beleid!

De Belastingdienst aan zet:

Ondersteun de club

Geef voorlichting over belastingregels in de sport

Aantekeningen

De gemeente aan zet:

Ondersteun de club

Regel een centraal aanspreekpunt voor hulpvragen.

Stel voorwaarden en gezamenlijke actiepunten op.

Breng de afdeling Sport in positie. Handel vanuit "Veilig sportklimaat."

Zij kunnen voorlichting geven op de club; ondersteunen bij het financieel en vrijwilligersbeleid en inkomsten en uitgaven benchmarken.

Controleer sponsors en donateurs.

Stel integriteitsvoorwaarden aan huurcontracten.

De sportbond aan zet:

Ondersteun de club

Neem richtlijnen op in modelstatuten en -reglementen voor financiële integriteit.

Bouw waarborgen in modelstatuten. O.a. dat sponsors geen invloed hebben op beleid.

Stel een verenigingsondersteuner aan om te werken aan de sfeer en integriteit op de club.

Ondersteun het financieel en vrijwilligersbeleid.

Voer een veiligheidsanalyse uit.

HERKEN INTEGRITEITSPROBLEMEN *Vink de checkboxes aan die van toepassing zijn*

PRESTATIES

De club is een snelle stijger/ondergaat meerdere promoties in korte tijd.

De club speelt op hoog niveau (met weinig of geen eigen jeugd).

SPELERS

Er zijn broodspelers (vooral als zij onder niveau spelen).

Er zijn spelers die ver van de club af wonen voor het niveau dat er gespeeld wordt.

Er zijn veel overschrijvingen per seizoen (vooral als spelers onder niveau gaan spelen).

Spelers en/of trainers reizen met de sponsor mee.

FINANCIERING

Er gaan geruchten van crimineel geld bij de club.

Er zijn signalen van grote contante betalingen aan spelers.

Er zijn (in)formele financiers of beleidsbepalers met dubieuze geldstromen.

De (hoofd)sponsor of donateur staat bekend als iemand die zijn geld verdient met criminele of louche praktijken.

Er is geen reguliere legale bron aan te wijzen voor de nieuwe financiële impulsen in de club.

De bekostiging van (nieuwe) bouwwerken (kantine, clubhuis, tribune, kleedkamers) is onverklaarbaar.

De club betaalt een betalingsachterstand in één keer terug, zonder nieuwe legale financiële impulsen.

Aantekeningen

FYSIEKE HANDELINGEN

Er is sprake van meerdere integriteitsproblemen, danwel geweldsincidenten.

Er zijn signalen van criminele activiteiten bij de club.

Er is activiteit in de kantine of sporthome buiten sluitingstijd.

De club is betrokken bij wedstrijden waarop grootschalig is/wordt gegokt.

INFORMATIE UIT BESTAANDE CASUSSEN

Een persoon die bij de club actief is, komt tevens naar voren in een ondermijningscasus

Er hangt een reclamebord of -doek van een sponsor die naar voren komt in een ondermijningscasus

OVERIG

Er zijn klikmeldingen/signalen

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

Checkbox score indicatie

< 5 Elke indicator is er één om serieus te nemen. Probeer meer te weten te komen en kijk hiernaast wat je kunt doen om de gesignaleerde integriteitsproblemen te herstellen.

> 5 De club worstelt met integriteitsproblemen. Kijk op hiernaast wat je kunt doen om integriteitsproblemen te herstellen.

→ Ga aanluitend bij Stap 3 na of de desbetreffende club word misbruikt.

SAMEN EEN SIGNAAL AFGEVEN *Vink checkboxes aan van maatregelen die zijn genomen.*

VORM EEN COALITIE: NEEM SAMEN KWETSBAARHEDEN WEG EN HERSTEL INTEGRITEITSPROBLEMEN

Preventieve handhavende maatregelen

Geef een signaal af waar nodig en biedt ondersteuning bij het herstellen van misstanden

De Belastingdienst aan zet:

- Stuur een vragenbrief loon- en omzetbelasting.
- Doe boekenonderzoek.
- Breng een praktijkbezoek ter controle.

De gemeente aan zet:

- Voer een stopgesprek. Geef waarschuwingen.
- Voer een BIBOB-toets uit bij subsidie- en/of vergunningsaanvragen.
- Breng een praktijkbezoek (verstoren).
- Controleer horeca en exploitatie.
- Stel eisen aan de verhuur van accommodaties en velden (o.a. sluitingstijden van de kantine).
- Vraag financiën op.
- Betrek het sociaal domein om het bestuur van de club te ondersteunen.

De politie aan zet:

- Zet de wijkagent in.

De sportbond aan zet:

- Voer een veiligheidsanalyse uit.
- Geef voorlichting rond het thema sfeer en integriteit op de club.
- Stel een verenigingsondersteuner aan.

Aantekeningen

HERKEN MISBRUIK DOOR CRIMINELEN

Vink de checkboxes aan die van toepassing zijn

HERKEN DE CRIMINELE WELDOENER

Respect en aanzien 'kopen' in de bovenwereld

- Hij profileert zich in de media als weldoener van de club.
- Hij is vaak de grootste of één van de grotere sponsors/ donateurs. Hij investeert grote bedragen in de club.
- Hij investeert in de club met als doel status, macht en draagvlak onder de bevolking te vergaren.
- Hij investeert naast de sportclub ook op andere manieren in de gemeenschap.
- Hij bouwt via de club een netwerk aan contacten op in de bovenwereld.
- Hij heeft alleen oog voor prestaties van het eerste elftal (in geval van voetbal).
- Hij betaalt zelf de spelers uit.
- Hij bemoeit zich met het spelersbeleid en/of de visie en missie van de club.
- Hij is zichtbaar aanwezig bij wedstrijden.
- Hij wordt bij het behalen van promoties en goede resultaten op het schild geheven.

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

Aantekeningen

ONTDEK OF LOUCHE FIGUREN CRIMINELE ACTIVITEITEN ONTPLOOIEN VANUIT DE CLUB

Ontmoetingsplek en rekrutering

- De persoon in kwestie heeft een machtspositie verworven binnen de vereniging.
- Hij heeft (in)formele controle over de exploitatie van de kantine.
- Hij wordt vergezeld door een groep mensen zonder formele functie binnen de club.
- Louche figuren komen regelmatig samen bij de vereniging.
- De vereniging wordt in verband gebracht met overlast.
- Hij wordt in verband gebracht met de uitvoering van criminele activiteiten binnen de vereniging.
- Hij of de vereniging wordt in verband gebracht met drugs(handel).
- Hij is erop uit om de vereniging te gebruiken als dekmantel voor zijn criminele activiteiten.
- Hij profileert zich minder snel in de media.
- Hij rekruteert (jonge) mensen die betrokken zijn bij de club voor zijn criminele activiteiten.
- Het bestuur van de vereniging wordt gechanteerd, geïntimideerd of bedreigd.

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

HERKEN MISBRUIK DOOR CRIMINELEN

Vink de checkboxes aan die van toepassing zijn

ONTDEK OF LOUCHE FIGUREN DE CLUB GEBRUIKEN OM MISDAADGELD WIT TE WASSEN

Witwassen

- Voor het aantal leden van de club en/of het niveau dat gespeeld wordt, gaat er veel geld om in de vereniging.
- De louche persoon in kwestie heeft controle over de sponsorstichting van het eerste elftal.
- Hij heeft controle over de geldstromen van de club.
- Hij heeft controle en beheer over de kantine.
- Hij heeft controle over de ticketverkoop.
- Hij organiseert feesten en andere nevenactiviteiten op de vereniging.
- De vereniging heeft onwaarschijnlijk hoge inkomsten uit horeca, sponsoring en donaties.
- De vereniging verbouwt accommodaties voor grote bedragen.
- De vereniging of stichting heeft opvallend veel inkomsten van één sponsor of donateur.
- De financier heeft dubieuze geldstromen of een bedrijf met dubieuze geldstromen.
- Inkomsten en uitgaven van de vereniging lopen via verschillende rechtspersonen of stichtingen.

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

Aantekeningen

HERKEN COMPETITIEVERVALSING

De club naar een hoger niveau brengen met misdaadgeld

- De louche figuur in kwestie hoeft geen tegenprestatie in de vorm van publiciteit voor zijn investering.
- Hij komt uit de (sociale) omgeving van de club.
- Hij investeert grote bedragen in de club (is de grootste of één van de grootste sponsors).
- Hij is gericht op het behalen van goede resultaten met de club.
- Hij bemoeit zich met betalingen aan spelers.
- Hij draagt de club een warm hart toe.
- Hij heeft een goede band met het bestuur of medewerkers van de vereniging.
- Hij profileert zich niet snel in de media.
- Binnen de vereniging treedt hij wel naar de voorgrond.
- Hij bemoeit zich met het spelersbeleid.
- Hij heeft NIET het doel zich te profileren als weldoener in de maatschappij.
- Hij heeft NIET het doel zich via de club toegang te verwerven tot de bovenwereld.
- Hij investeert in de club vanuit zijn hobby.

Checkbox score

Totaal aantal aangevinkte checkboxes

Competitievervalsing met misdaadgeld kun je voorkomen door de club te versterken en samen kwetsbaarheden weg te nemen. → [Zie preventieve maatregelen bij Stap 1.](#)

SAMEN DE NORM STELLEN *Vink checkboxes aan van maatregelen die zijn genomen.*

VORM EEN COALITIE: 'ONTSMET' SAMEN DE CLUB VAN FOUTE PERSONEN EN BESTRAF FOUT GEDRAG

Repressieve maatregelen

SAMEN

Treed op tegen foute handelingen/fout gedrag

- Stel een gezamenlijk interventie- en communicatieplan op.
- Stel het clubbestuur aansprakelijk.

De Belastingdienst aan zet:

- Leg een boete of sanctie op (aan sponsors, bestuur (de club), spelers)
- Onderzoek de loon- en omzetbelasting en leg aanslagen of naheffingen op.

De politie en het Openbaar Ministerie aan zet:

- Doe strafrechtelijk onderzoek naar de vereniging en/of personen.
- Vervolg strafbare feiten (witwassen, valsheid in geschrifte, Opiumwet).

RIEC- Partners aan zet:

- Breng casus in het bij het RIEC.

Aantekeningen

De gemeente aan zet:

- Vergroot de aanwezigheid op de club: controle en toezicht (verstoren).
- Voer stopgesprekken. Maak concrete afspraken en verbind hier gevolgen aan.
- Sluit de kantine of vereniging.
- Beëindig het huurcontract voor de velden en accommodaties.
- Trek subsidie in.
- Verbreek de bestuurlijke verbinding.

De sportbond aan zet:

- Breng punten in mindering.
- Zet de club naar een lager niveau.
- Schors de club uit de competitie.
- Maak met behulp van verenigingsondersteuners een doorstart van de club met een nieuw bestuur.
- Leg geldboetes op.

RESUME *Aanvinken wat van toepassing is.*

Situatie op de club Kwetsbaar Integriteitsissue Normoverschrijding
Wijze van misbruik nvt Aanzien kopen Witwassen Hoger niveau tillen Clubfaciliteiten of -leden misbruiken
Strategie Club ondersteunen (Preventie) Club herstellen (Handhaven) Club - personen straffen (Repressie)
Aanpak richten op Clubcultuur Clubfinanciën Clubbestuur Personen (bestuurders en/of geldschieters), Anders:

Interventies (aangevinkt)

Samenwerkende partijen Belastingdienst, Sportbond, Gemeente, Politie, OM, andere:

Regievoerder(s)

DEZE BROCHURE IS OPGESTELD DOOR

het Programma Maatschappelijke Weerbaarheid van de
Taskforce Brabant Zeeland

HEEFT U VRAGEN OF WIL U OVERLEGGEN

Mail naar info@taskforce.bz

Taskforce
Brabant Zeeland